

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL:

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 37
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 45
Epistolele nefrancate se refuză — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori
15 cr., rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr.
pentru fie-care publicare.

Sibiu 2 Nöembre, 1892.

Când criza ministerială ungară devenise acută și se prevedea, că cabinetul Szapáry e pe cale de a-și da demisiunea, bucuria în cercurile opoziției de toate nuanțele era mare și foile opoziționale în trimini aspri făceau critica faptelor lui Szapáry și înșirau cu de-amăruntul toate păcatele și greșelile, ce le-a comis el, ca ministru president față de țară și față de „națiune”, în timpul guvernării sale de doi ani și câteva luni.

Când a luat Szapáry frânela guvernului în mână, — scrie un diar opozițional — a creat așa numitul „guvern de reforme”, care și-a pus de problemă să suplinască, ceea-ce s'a negles până acum și să reformeze statul, conform cerințelor timpului modern și a așteptărilor națiunii magiare.

Dar în loc de a împini aceste, continuă acel diar, el a contribuit la aceea, ca în timpul guvernării sale dreptatea și adevărul să se denatureze și să se ascundă, a aruncat sămânța discordiei între diferitele confesiuni din țară, cari până atunci trăiau în pace și bună înțelegere una cu alta și în loc de stima reciprocă, a provocat luptă și netoleranță între ele; a agitat și întărit contra patriei naționalitățile pacinice, cu pretensiunile și aspirațiunile lor; cu ușurătatea și impotența sa, în urma urei naționalităților, a produs contra noastră la poporile culte ale Europei o antipatie și ură, până acum necunoscută; a slăbit încrederea față de instituțiunile noastre liberale; a adus pe capul nostru influințe streine, din Roma, din Viena etc.

Aceste și altele asemenea acestora sunt păcatele, ce le atribuie foile opoziționale lui Szapáry.

Totă aceste sunt adevărate, dicem și noi, dar nu ca păcate exclusive ale guvernării lui Szapáry, ci ca păcate mai vechi, ereditate de mai înainte, ca păcate și greșeli, putem dice ale națiunii magiare și ca effluc al șovinismului magiar, de care sunt cuprinși magiarii și a cărui fructe amare pentru ei acum încep a se cöce.

Este adevărat, că s'a încercat să se ascundă adevărul în era lui Szapáry, ca și în cea a lui Tisza și anume între altele cel mai mare adevăr s'a încercat să se ascundă: nemulțămirea naționalităților, prezentându-se lucrul așa, ca și când naționalitățile și în special noi românii ne am afla foarte fericiți și îndestuliți sub oblăduirea ungară și totă ferberea și nemulțămirea, ce s'a produs între români, s'ar reduce la câți-va agitatori. Așa se prezentă mișcarea joială și sinceră a românilor din parte oficioasă și neoficioasă, amăgindu-se prin acesta magiarii ei pe

sine și voidnd a amăgi, deși fără succes, opinia publică din Europa asupra stărilor adevărate dela noi.

Acésta e ascunderea adevărului, dar nu numai din partea guvernului ci din partea tuturor magiarilor!

Este mai departe adevărat, că în Europa s'a produs antipatie și ură contra magiarilor și ne pare bine, că magiarii înșiși vin a o recunoște acésta. Dar nu Szapáry a produs-o ci cauza din care s'a produs are rădăcini adânci, își are și ea istoricul seu și ne-ar părea bine, când magiarii l'ar recunoște și pe acesta.

Este sciut, că magiarii pe timpul absolutismului se bucurau de simpatii în Europa; le succese a informa opinia publică, că ei sunt un popor cavaleresc, liberal și iubitor de libertate, care s'a luptat în 1848 contra despotismului austriac. Dar straniu lucru! Acest popor, cunoscut în Europa ca având însușiri atât de nobile, îndată ce a ajuns stăpân pe situație, a devenit el însuși absolutistic, nedreptățind și apăsând naționalitățile, sub diferite preteceste. Ecoul acestor apăsări și nedreptăți a resunat de mult în Europa și resună și acésta a produs antipatie și ură contra magiarilor, ură, care se lătește și se mărește în proporțiunea nedreptăților, ce le săvârșesc magiarii contra noastră.

Acésta este cauza antipatiei și urei din Europa contra magiarilor, produsă, nu numai de guvernarea lui Szapáry, ci de magiari și de guvernele anterioare!

Ce se ține de agitările și ațitările naționalităților, trebuie să constatăm, că nu e adevărat, că naționalitățile și în special noi românii suntem agitați contra țării, contra patriei. Agitație este intrată la români, încât ei și reclamă drepturile naționale ce le compet în măsura, în care ei contribuie la susținerea statului și intru cât resping încercările de magiarisare. Agitația acésta însă este departe de a o fi produs Szapáry prin aceea, că a făcut sasilor unele favoruri, ci isvorul ei este cu totul altul.

În diarele magiare și prin cărțile lor istorice vedem adeseori cum magiarii, lăudaroși cum sunt ei, se laudă pe sine și-și atribuie meritul, de a fi șters iobăgia la noi în țară din impuls propriu. Uită sau nu vreau a recunoște, că acésta au fost necesități să o facă, uită, că poporul românesc încă a decretat stergerea ei pe „Câmpul libertății” la Blăș și dacă ei nu o făceau, iobăgia tot s'ar stergea fără de ei și în contra voiei lor.

Acésta a adus o cu sine lumina și deșteptarea poporului, spiritul și recerințele timpului, contra cărora de geaba se opuneau magiarii!

Tot asemenea stăm și cu aspirațiunile și pretensiunile noastre naționale. Nu le-a produs nici Tisa, nici Szapáry ci isvorul lor adevărat se află în deșteptarea și lumina poporului, sunt un produs al timpului nostru, care pretinde, ca fiecare popor să se bucure de drepturile date de Dumnezeu ómenilor, de a se pute desvolta liber în limba sa proprie și conform firei sale.

Magiarii se opun acestor pretensiuni nealterabile ale timpurilor moderne, se opun orbesce și nu vreau a pricepe, că aceste pretensiuni mai curând sau mai târziu se vor îndeplini fără de ei și în contra voiei lor.

Acel guvern, care ar pricepe-o acésta, care va merge în acord cu spiritul timpului și va mulțami pe deplin naționalitățile, prin împlinirea justelor pretensiuni ale lor, acela și va câștiga prin acésta un merit, meritul de a și fi cunoscut și împlinit datorința de bun patriot! —

Revista politică.

Precum se scrie, Maj. Sa monarchul a încredințat cu formarea noului cabinet unguresc pe domnul Weckerle, densusul a avut mai multe convorbiri cu ministrul Kálnoky și Kállay și cu corifeii politici ai partidei liberale. Până acuma însă noul cabinet nu e format.

La alegerile în Italia guvernul a secerat un succes strălucit. Pașirea energică a ministrului Giolitti și declarațiunile lui clare, au făcut preste tot în Italia bună impresiune. Scirile din Roma anunță însă, că în multe locuri s'au făcut presiuni, care au pus pe gânduri chiar pe bărbații din apropierea lui Giolitti. Cu majoritatea, de care dispune acum ministerul, se vor pute duce în deplinire reformele promise, între care în prima linie este îmbunătățirea finanțelor statului și reforma învățământului poporal. —

Scirile din America anunță triumful strălucit al democrațiilor la alegerea de președinte al Statelor unite. Democrații au învins cu o mare majoritate, alegând pe Cleveland. Vice-presidentul Steverson în o vorbire a sa a accentuat, că prin învingerea democrațiilor la alegerea de president a învins politica lucrătorilor și a agricultorilor contra Mac Kinbey-bill și contra politicii protecționiste a republicanilor. Se afirmă, că majoritatea democrațiilor în nouăle camere va fi preste 100 de voturi. Foile europene salută acésta învingere ca un bun augur pentru schimbarea sistemului politic, care închidea până acum pe Statele unite cu nuri chinezesci. Tot odată dovedesce învingerea democrațiilor

FOIȚA.

Poesii populare

— Adunate în jurul Turzii. —

Înălțate împérate,
Pune pace nu te bate,
Cu cătane ne'nvățate;
Că nu te-or bate taberile,
Ci te-or bate lacrimile,
Lacrămile maicelor
De dorul băieților.

Lung e drumul Clușului
Da-i mai lung al dorului;
Drumul Clușului se gată
Al dorului nici odotă.

Câte mândre's pe Câmpie,
Numai una 'mi place mie;
Și-aia 'mi place și nu-mi place,
Că pe voie nu-i pot face.

Totă bôla are leac,
Dar uritul n'are cap.
Din bôla maica mē scôte,
Dar din urit nu mē pôte.

Grânele vara se coc,
Dis a badea se nu joc

Pân la storsul vinului,
Când voui fi mirésa lui.

Scii tu mândra-acum un an
Dintr'un mēr ne săturam.
Acum de-ar fi cu mierța
Noi tot nu ne-am sătura,

De-ar fi dorul vândător,
Face-m'aș neguțator,
Mi-aș face o șatră'n prag,
Și-aș vinde la dor cu drag.

Pentru badea care-mi place
Trei zile la domni așa face;
Pentru care mi-e urit,
Și-un minut îmi pare mult.

Tot te duci bădișă, duci,
Pân' ce-i cădea rob la turci.

Frunță verde de pe baltă
Dragă-mi e mândruța 'naltă,
Că-mi dă gură preste pörtă;
Dar' mândruța mititea
S'ntindea și n'ajungea
Și striga, că-i vai de ea

Mândra mea de mândra mare,
Nici obiele'n cisme n'are,
Făr' se'ncață cu hârtie,
Ca se mi fie dragă mie.

Așa dic mândrele mele
Sē beau și sē mînc cu ele,
Ș'apoi sē me uit la stele;
Stelele cum strălucesc
Mândrele mē povestesc.

Frunță verde busuiöce
Dis-a maica că mi-a face,
Și laibăr și buibălac
Si m'a da după diac,
Dar dēu mie nu-mi trebuie
Nici laibăr nici buibălac,
Nice nume de diac;
Că diacul sēr-cul,
Cum aud clopotul,
Svêrle plugu'n buruene
Și alérgă la pomene.

Frunță verde lemn uscat
Tineră m'am măritat,
Rea sócră mi-am căpétat,
Ese afară ca o pară,
Vin'e'n casă ca o cósă,
Și bate cu pumnu'n masă
De ce n'am fost mai frumósă?
Că se fi fost mai frumósă
Nu i aș fi fost noră'n casă
Ci-aș fi fost o preutésă.

Mândră de dragostea noastră,
A 'nflorit un pom pe cöstă,
A 'nflorit și n'a legat,
Ne-am iubit și ne-am lăsat.

Așa dice mândra mea,
Că nu-i gură ca la ea,
Dar mai este la neveste
Numai nu se povestesc.

Duce-m'aș și m'aș tot duce,
Dor sē nu mē mai apuce,
Unde 'nfloresce piperul
Sē nu te vęd până-i ceriul;
Unde 'nfloresce tāmăia
Sē nu te vęd până-i lumea.

Cântă cucu'n vēr de nuc
C'a vint*) vremea sē mē duc;
Cântă cuce până Marți,
C'apoi mergem ca doi frați;
Cântă cuce până Joi
C'apoi mergem amēndoi.

M'a făcut maica luna
Sē-mi fie dragă lumea.
M'a făcut maica în zori
Spre Dumineca de flori
Sē fiu dragă tuturor

*) vint = venit.

puterea lor morală și caracterul lor firm. Tote încercările de a-i ademeni la alegeri, au bani cu rămas zadarnice.

Corespondentul vienez al ziarului rusesc „M. Vjedomosti” a avut în zilele trecute o întrebare cu deputatul ceh tînăr, Eim, care dîse, că dînsul a dat expresiune în delegațiunile sentimentelor popoului boem. Guvernul și-a dat masca de pe față, el e ostil slavilor. A rămîne în pasivitate acum, ar fi un lucru fără chibzuélă. O opozițiã activă și pe față este astăzi datorința fie carui patriot boem. După aceste dîse:

„Cei douăzeci și cinci de ani de opozițiã pasivă a românilor din Transilvania și Ungaria arată întregul nesucces al unei asemenea tactice. Opozițiunea pasivă pôte avé numai atunci un sens, cînd pôte fi dusă pînă la extrem și care pôte fi estinsă nu numai asupra drepturilor, ci și asupra datorințelor de oșă de guvern. Fără această condițiune o astfel de opozițiune n'are nici un sens. Maghiarii se interesază lórte puțin de aceea, că românii nu fac nici o întrebuintare de drepturile lor, numai se nu renunțe la datorințele lor de a plăti dare și de a satisface serviciul militar. E'r românii nu pot refusa îndeplinirea acestor lucruri, căci le lipsese puterea pentru acésta.

Vorbînd despre raporturile din Ungaria și despre evenimentele recente de acolo, dîse: „Nu mai există vechia Austria, există numai o Ungaria mai mare, sau mai corect dîs, o Maghiaria mai mare.”

„Noi boemii purtăm o luptă crîncenă în contra Austriei germane și în contra Ungariei magiare. Dar noi avem aici și acolo majoritatea, care îndată va și eși la ivelă, îndată ce vor cãde actualele legi de alegere. Noi credem în problema Austriei, ca sê fie un adăpost al desvôltărei naționale a micelor popóre, din care e compusă. Noi nu voim sê fim nici germani, nici magiari și dacã Dumneđu va voi, nici nu vom fi. Dar nu voim a fi nici boemi austriaci, pentru că nu există o naționalitate austriacă! Voim sê fim în Austria. Numai atunci vom fi buni austriaci dacã ne vor permite a fi buni boemi.

„Noi boemii stăm neclătiți pentru dinastiã” dîse Eim, „care a fost chemată prin alegere liberă, de strêmoșii nostri, pe tronul boem. Noi suntem pentru Austria, și acésta fără noi nu există. Dacã ar succede, de a face din noi germani, după-cum au făcut din noi catolici, atunci Austria își va pierde îndreptățirea de a exista. Dar deși ne-au catolisat, așa încât cestiunea religioasă în Boemia trebuie a fi privită ca terminată, acésta de loc nu ne împedecã de a ne mărturisi ca slavi și a ne exprima dorința, de a rămâne slavi pentru veci.”

„N'avem lipsă a privi preste granițele Austriei, pentru-cã noi purtăm în inimă slavismul nostru. Noi nu asteptăm nici nu cerem ajutoriu material dela Rusia, nouê ne ajung simpatiile și ajutoriu ei moral. Noi ne încredem în propriile nòstre puteri, căci cu noi este Dumneđu și bunul nostru drept. Noi ne adăpăm de credința și de respectul față de marele popor rusesc din bogatul isvor al literaturii sale, pe care nisuim a o face cunoscută popoului nostru. Am trecut peste cele mai grele încercări: am rămas boemi și voim a rămâne pentru totdeauna boemi.”

În cestiunea conflictului greco-român, guvernul grecesc a trimis reprezentanților sei pe lângă marile puteri o circulară, care după-ce face istoricul închee cu următoarele apretieri ținute în un limbajiu aspru:

E ușor de înțeles acum gravitatea particulară a situațiunei create prin faptul guvernului român. Pentru guvernul elenic:

imposibilitatea de a menține relațiile amicale cu un stat, care profita de condițiile privilegiate, în

care se găsește față de Grecia, pentru a-i refusa respectarea drepturilor, sciînd sigur de mai nainte că ab-complectă de interese române în Grecia nu lasă statului spoliat nici o ocașie de a proceda în acelaș chip față de dînsul;

imposibilitatea de a-și face dreptate prin mijlocele de retorsiune obicinuite în asemenea im-prejurare;

mii de supuși, o mulțime de interese de forțe mare preț lăsate espuse fără apărare primejdiilor multiple, care abundă pe teritoriul român.

Din punct de vedere general:

primejdia rezultând pentru toți din tendințele de spoliatiune manifestate de un guvern, care erigéză în principiu usurparea proprietății.

Afară de simplele considerații, care nu pot sê nu câștige interesul Europei, motivele pe care le am spus ne par a adăga la complicațiunea născută o importanță, care cere atențiunea cu totul particulară a puterilor.

Reunite în consiliu suprem, în anul 1856, ele au proclamat de două ori acelaș principiu, p'acel de recurgere la mijlocirea puterilor amice în cas de disentele amenințînd menținerea relațiilor dintre diferitele state ale Europei.

Dacă ele au luat o astfel de hotărîre în vedere d'a asigura în viitoriu menținerii păcii șanse de durată, nu se pare, că acest cas care privesce Grecia ar fi mai puțin vrednic d'a chema aplicațiunea aceluï principiu.

Neînțelegerea serioasă, care s'a iscat între două state ale peninsulei balcanice nu pôte fi pentru Europa nici un desăvirșire lipsită de ori ce eventualitate de prejudiciu material al intereselor sale, nici cu totul indiferentă din punctul de vedere politic. N'ar fi pôte prudent d'a lăsa în fermentațiune o nemulțămire gravă pe un tărîm plin de germeni de complicații de un caracter general și cu mult mai serios.

N'ar fi nici drept, nici folositoriu, ca în condițiile actuale de solidaritate, care stăpînesc raporturile statelor europene între ele, marile puteri sê refuze ori ce sprijin unuia din membrii familiei europene, care protestă împotriva unei cutezătoare violări, avînd drept obiect proprietatea străină.

Guvernul elin crede dar a răspunde sentimentelor marilor puteri, avînd recurs informațiunea lor imediată cu intențiã d'a ajunge la soluțiunea cu bine a neînțelegerei, care a făcut imposibilă menținerea bunelor relațiuni cu guvernul român.

După cum anunță scirile mai prospete sfertările Greciei vor rămânea zadarnice: Atât Germania, cât și Austro-Ungaria, Englitera și Italia au răspuns Greciei, că declină ori-ce mediațiune în conflictul cu România.

Cuvînt de deschidere

rostit de președ. reuniunei dl Dr. D. P. Barcianu, la adunarea generală a „Reuniunei învățătorilor români ort. or. din districtul Sibiuului”, ținută la 27 și 28 Septembrie v. 1892 în comuna Gurariului.

Domnilor învățători!

Apostoli ai culturii, v'ați adunat din apropiere și dela marginele mai îndepărtate ale acestui district, pentru-ca sê ve ocupați de afacerile menite a asigura progresarea neîntreruptă a reuniunei d-vóstră învățătoresci, sê ve împărtășiți experiențele ce veți fi făcut în chiamarea de învățători, prin colegiale împreună sfstuiri sê vi-le emendați, unde face trebuintă, și sê le verificați prin punerea lor alături a adevărurilor și principiile stabilite de sciința pedagogiei, sê ve îmbărbătați unul pe altul în purtarea multelor greutăți ce le întimpinați, și sê ve perfecționați astfel tot mai mult și mai mult în

gréua, onorifica, dar și cu mare responsabilitate împreună chiemare de a fi instructorii și educătorii tinerelor generațiuni, la carii cu toții privim cu vii speranțe, ca la mult promițătoriu viitoriu al nemului, al bisericeii și al patriei.

Timp îndelungat și pînă în tr'un trecut nu tocmai prea îndepărtat de ale nòstre vremuri, nu numai la noi de altcum, ci și la națiuni cu mult mai înaintate, mîncînd dela o unilaterală apretiere a lucrării, ce scóla are sê sevărsescă, ómenii au privit drept scop al ei împărtășirea și dobîndirea de cunoscînțe folositoare pentru trebuințele vieții. Urmare a fost că luarea aminte s'au îndreptat întrégă asupra planului de învățămînt, în care obiectele de învățămînt după vremuri și împregiurari mai multe sau mai puține — mergeau alături, fără sê aibă între sine o legătură mai intimă; érá pentru învățători se credea a fi de ajuns, ca cineva sê dispună numai de o anumită cantitate de cunoscînțe din acele obiecte de învățămînt pentru a-și putea ocupa acésta funcțiune. Cantorii, și câte un caporal, sau sergent emeritat, care prin disciplina militară, ce o transplanta și în scóle capăta un deosebit relief, erau persoanele cărora cu predilecțiune se încredința „crescerea” tinerelor generațiuni.

Încetul cu încetul însă au ajuns ómenii la convingerea, că cunoscînțele, s'agure pentru sine, și observarea esterióră de bună purtare nu pot fi adevératul scop al scólei, pentru că ceea-ce dá omului adevérata valóre nu sunt cunoscînțele, ori-cât de multe și de variate ar fi, nici observarea regulilor de conveniență, ci dispozițiunea sufletescă de a voi totdeauna și în tóte împregiurările ceea-ce este bun, adevérat și frumos și a realiza apoi acésta voință prin fapte correspunđătoare. De aci încolo dar preocupățiunea specială a scólei n'a mai putut fi planul de învățămînt, ci metoda, adecã aflarea celor mai potrivite întocmiri și procedări pentru-ca cunoscînțele dobîndite sê nu rămâni numai un avut al inteligenței sau al minței, ci se influințeze asupra simțemintelor, asupra voinței nòstre, determinându-o în mod stăruitoriu spre bine și astfel sê facă cu puțință, ca ómenii cu cunoscînțe sê fie totdeauna și ómeni cu caracter.

Astfeliu învățămîntul nu se mai consideră drept scop al scólei, ci numai drept unul din mijlocele cele mai puternice pentru realizarea scopului superior: formarea caracterului. Și din acest punct de vedere și vorbim despre învățămîntul educativ.

Predarea învățămîntului așa, ca el sê fie educativ e cu mult mai grea decît a învățămîntului menit a da numai cunoscînțe. Ea cere o ingrigită pregătire teoretică a fiitorilor învățători în scólele pedagogice, și totodată studiu neobosit, preparațiuni ingrigite, neîntreruptă luare aminte la desvôltarea frîscă a spiritului elevului pentru a-i putea acomoda atât cantitatea materialului de predat din obiectele de învățămînt, cât și modalitatea, după-care sê i-se predé cu succes. Numai astfeliu lucrînd învățătoriu se va dovedi în cariera sa muncitor, care lucră în deplină cunoscînță, é'r nu pe nimerite și după-cum aduce cu sine întempleră.

Pregătirea teoretică d-vóstră vi-o ați dobîndit în seminariul pedagogic, și în practica chiemării învățătoresci vê veți fi clarificat și mai pe deplin în multe de ale învățătoriei. În reuniunile învățătoresci aveți sê ve aprofundați și mai mult în tóte câte ve sunt de folos în lucrarea d-vóstră ca învățători, sê ve spriguiți în înaintare prin împărtășirea experiențelor făcute, prin studii de diferite cestiuni de interes pedagogic, prin lecțiuni de model și altele, ca așa sê rămâneți neîntrerupt în curentul ideilor sciinței pedagogice. Ca experiențele și cunoscînțele comunicate, în una sau alta din reuniunile învățătoresci sê nu rămâni mărginite numai la învățătorii aparținători acelei reuniuni, ci sê devină

Cine m'aude horînd
Gîndesce c'am beut vin;
Gîndesce că beau vinars
Dar eu horesc de necaz.

Maică Mureșul e mare,
Dar uritu-i și mai mare
Că Mureșul mână ghița
Uritul mîncă viața.

Fă-me Dómne ce mi face,
Fă-me róta stelelor
În drumul turdenilor;
Am avut drăguț turdean,
Cu pînă de măgercan,
Măgeranul s'a uscat
Și bădița m'a lăsat.

Sus e luna, jos e norul,
Departe-i badea cu dorul
Chiar în fundul Cîmpii
Pot muri pînă' va veni.

Asérã pe vremea cinii
Io sãriam gardul cu spinii,

Mândra m'amuța cu câinii;
Me amuța și nu prea
Cã scia, că vin la ea.

Badea care mi drag mie,
N'are pînă'n palărie,
Badea care mi urit
Șapte pene-a grămădit,
Șapte pene'n comănac
Ca sê-mi fie mie drag;
Dar eu Jacã l'am vîduț,
Mai urit că mi-a căduț,
Când il vîd sêra pe lună
Parcă vîd un ghem de lână,
Când il vîd pe inserat
Parcă vîd un mînz plouat.

Știi tu bade ce dîceai,
Când la noi pe pat ședeai;
Atunci ti-i lăsa de mine,
Când vei lă a post de pîne;
Post de pîne n'ai lasat
Dar de mine ț'ai uitat.

Place-mi fata sãrãcuță,
Cã umblã cu opii cuță;

Dar fata de om bogat
Me tot muștrã și me calcã,
Sê-i cumpêr cisme de caprã.

Badea cu curele multe,
Nu scóte plugul din curte,
Dar cel mai cu pușintele
Tot înșirã la tãngele,
Sê prindã boii la ele.

Rabdã inimã și taci,
Ca pãmîntul când îl calci;
Fii inimã rãbdãtore,
Ca pãmîntul sub picióre.

Cãtãnire asi cãtãni
La compania mândri,
De-ar fi pușca de hemeiu
Compania de femei;
De ar fi pușca de lemn verde
Compania tot de fete.

Eu mē duc în cãtãnime
Plãnge frunđa dupã mine;
Plãnge frunđa și érba
Și mândruța sêraca.

Cãtãnire-ași cãtãni,
Numai pușca de n'ar fi;
Pușca și oșelele
Ele-mi scurtã ñilele.

Strêinã-s, Dómne, strêinã,
Strêinã-s ca pasêrea
Milã n'am n'ãirea.
Strêinã-s, Dómne, ca cucu
N'am milã pe und' mē duc.
N'am nici mamã, n'am nici tatã
Gãndesci c'am picat din pêtrã;
N'am nici frați, n'am nici surori,
Gãndesci c'am picat din nori.

Frunđa verde de pe baltã
Bine mi-a fost mie odatã;
Frunđa verde de pe tãu
S'a schimbat binele'n rêu,
Cum am vrut, așa-am făcut
Dumneđu rêu m'a bătut.

avut comun al tuturor învățătorilor, ca mai departe să se ușureze tuturor doritorilor de progres ulterioară cultivare în ale învățatoriei, d-văstră și alți colegi ai d-văstră ați ventilat întrebarea înființării unei foi pedagogice, și comitetul d-văstră ve prezintă o părere motivată în această privință.

Lucrarea d-văstră învățătorescă va întâmpina cu toate acestea mari greutăți și rezultatul ei va fi foarte adese îndoelnic, dacă nu veți fi deapănarea cu luare aminte la dezvoltarea spiritului elevului și la dezvoltarea spirituală a omului preste tot. Căci numai astfel putem acomoda învățământul educativ și întocmirile educative ale școlii individualității elevului. Studiul psihologiei dar, ale cărui elemente le-ați învățat în seminariul pedagogic trebuie să formeze ninterupt ocupațiunea d-văstră predilectă.

Prelângă toate acestea însă una se nu uităm: Copilul încredințat învățătorului pentru a fi instruit și educat nu este un individ izolat, ci parte din o comunitate mai mare: familie, comună, națiune, țară, omenime, cari prin mii de căi și mijloce influențează asupra direcțiunii ce spiritul lui va lua în dezvoltarea sa. Și precum anevoiosă ba în doelnică rămâne lucrarea învățătorului, dacă ea urmăze a se face nesocotind legile dezvoltării psihice a individului tot așa de nesigură rămâne decât o vom face fără privire la dezvoltarea sufletescă a mediului, în care trăesc copii nostri. Omul realizază scopurile omenimei în cercul mai restrâns al familiei, comunei, națiunii, țerei, din care face parte, și înainte de a se simți și a se considera ca membru al omenimei, el se simte și se consideră ca membru al unei familii, comune, națiuni, țeri speciale și aceste sunt cari constituiesc mediul, în care el crește și se dezvoltă. Sufletul familiei, comunei, națiunii se manifestă prin modul particulariu de a cuprinde lucrurile, de a judeca asupra lor, de a voi și a lucra, în istoria, în obiceiurile și datinele naționale, în tradițiunile populare și în literatură, și dacă voim să și educăm pe copii în școală, nu numai să-i instruiăm, noi învățătorii trebuie să ne inspirăm deapănarea dela manifestările spiritului poporului din tradițiunile lui, din credințele, obiceiurile și datinele lui, din aspirațiunile și idealurile lui din istoria și literatură lui națională, căci acolo aflăm isvor nesecat de apă vie, din care cu folos să adăpăm fragedele spirite și inimi ale copiilor, aflăm momente, cari să le inspire iubire de nem și de țară, curagiu, perseveranță, lăpădare de sine, jertfire pentru binele obștesc, iubire pentru vîrtute, detestare a vîriului, încredere în viitoriu, conștiința de sine și stimă de sine, cu un cuvînt lucruri, cari să-i predisună pentru ce e bun, frumos și adevărat. Numai așa urmînd, putem crea o strînsă legătură între viața școlară și viața poporului, numai așa școlă va putea influența cu adevărat succes cultura poporului, dacă ea din parte-și influențată și inspirată va fi de spiritul propriu a lui. Că și d-văstră chiar până acum, ați înțeles importanța acestui lucru, dovadă este, că în diferite rînduri v-ați exprimat dorința și ați insistat ca adunările generale ale reuniunii se le ținem prin comunele rurale și că cu această ocaziune să se aranjeze și producțiuni musicale, cu declamațiuni etc., pentru a întinde nouă legături între d-văstre și popor. Țr și d-văstră înțelege folosul acestor legături dintre d-văstră și dânsul, dovadă ne este harnica comună Gurariului, care cu deosebită prezenire și ospitalitate adăpostesce de astă-dată adunarea generală a reuniunii noastre învățătoresci. În numele d-văstră și alnostru al tuturor aducîndu-i mulțămiriile noastre adănc simțite pentru bunăvoința manifestată, declar adunarea generală a „Reuniunii învățătorilor români ortodocși orientali din districtul Sibiului“ de deschisă.

Raport

despre adunarea generală a reuniunii învățătorilor români ort. or. din districtul Sibiului, ținută la 27 și 28 Septembrie c. în Gurariului.

(Urmare.)

Infățișează apoi la mașină etc. pre un dece în combinare cu unimi, pe doi deci cu unimi, până la trei-deci. Urmăză apoi cu exerciții de numărare și de scriere a numerilor cu cifre dela 1—10 și dela 20—30, atrăgînd atențiunea, că dela 20 în sus punem la rostire decile întâiu, apoi unimile, precărd dela 11—19 e lucrul întors. Prin esemple variate luate din practica vieții face exerciții asupra celor 4 operațiuni întâi intuitiv, apoi în cap, în urmă în scris, arătînd cum se adună a ci unimi cu unimi, deci cu deci etc.

În discuția, ce a urmat, membrii Dr. P. Șpan N. Neamțu și alții susțin părerea, că în anul I de școală n'ar trebui să se trecă cu prdarea mai departe de numerii 1—10 și arată din practica lor învățătorescă neajunsurile, ce se nasc, dacă în anul I se trece mai departe până la 20. Cât pentru mijlocele de intuițiune membrul Dr. P. Șpan susține ca foarte practic mijlocul de a calcula cu persoane. Membrul Lăpădat arată încoveniențele ce pot proveni din calculul cu persoane (tata și copilul = doi tați sau doi copii?)

Reasumînd presiunile punctele principale ale lecției și ale observărilor, arată, că pentru o lecție materialul a fost prea bogat ajungînd pentru acesta calculul în cap și rămînd scrierea cifrelor pentru altă lecție și exercițiile pentru

operațiile în scris érași pentru alta. Că la operațiunile în cap asupra celor patru specii și în scris, ar fi trebuit să se insiste asupra deosebirii în esecutare, d. e. în cap: $15+13=15+10+3$, sau $10+10+5+3$, sau $15+5+5+8$, ér în scris $15+13=3+5+8$ și 1 (dece) + 1 (dece) = 2 (deci) etc. Că pentru mijlocele de intențiune e bine a se folosi și obiecte și persoane, acomodîndu se învățătorul împrejurărilor și casurilor speciale. Adunarea ia spre știință și acomodare îndreptările ce au rezultat din discuțiune.

Se procede la ținerea unei „prelegeri practice din istoria patriei“. Acesta o prezintă membrul N. Racotă, învățător în Avrig, avînd ca substrat „Iosif al II-lea“.

În pregătirea lecțiunei aut-rul mâne a dela școlă, trece apoi la sat, țără, stat, némuri de ómeni, români, originea lor, venirea magiarilor, supunerea românilor, iobăgia, încercări de ușurare a sorții iobagilor și de acestea leagă povestirea despre Iosif al II-lea. Aici folosesc mai ales material anecdotic, pentru a arăta caracterul lui Iosif. Vorbesc despre școlă lui Horia și Cloșca și suprimarea ei, fără însă a pune în adevărată lumină această școlă, despre înființarea de școlă populară prin Iosif, și în urmă despre G. Șincai și lucrarea lui I terară, fără însă a arăta legătura între aceste și cele premergătoare. De încheiere recapitulăză cele povestite prin o mulțime de întrebări.

În discuția la care au luat parte membrii Neamțu, Lăpădat, Bratu, stud. fil. Stroia, presiul și alți, s'a constatat, că pregătirea prea s'a întins preste lucruri, cari n'au a face cu subiectul lecțiunei, că prea mult s'a considerat materialul anecdotic; că adevăratul caracter al împăratului Iosif și caracteristicul domniei sale n'a éșit destul de clar la ivelă. Că școlă lui Horia, Șincai și activitatea lui literară, toate în aceiași lecțiune, constituie material prea mult pentru o lecțiune; că învățătorul „fiecare să-și împlinescă chemarea“, scosă din această istorisire e forțată; că recapitularea trebuia să se mărginească la accentuarea lucrurilor celor mai esențiale, că reproducerea din partea elevilor a materialului tractat, în o istorisire în rînd nu este de loc amintită. — Șchița pentru această lecțiune ar fi dar să se prezinte cam astfel:

După indicarea țintei, copii ar avea să spună, ce au auzit ei pe acasă, sau ce știu din cele cetite în cartea de cetire, etc. despre împăratul Iosif. În sintesă, s'ar istorisi de învățător materialul lecțiunei împărțit după punctele principale ale dispoziției alese, în mai multe porțiuni, insistînd asupra activității, caracterului și asupra schimbărilor produse prin el și mai ales asupra raportului față cu românii. Fie care parte să reproducă de elevi fără într-rupere din partea învățătorului și se clarifică anumite lucruri, care elevilor nu le'ar fi clare, sau pe cari nu le cunosc. În urmă se reproduc în legătură, de cătră elevi, toate părțile istorisite. Urmăză apoi afundarea cu scóterea la lumină a elementului etic, dreptatea lui Iosif, părintesca ingrigire de supușii sei asuprași, atât în ce privește sórtea lor cât și în ce privește înaintarea lor în cultură. Prin asemănare cu faptele și caracterul altor persoane istorice, sau din istoria biblică, să întăresce în spirit materialul de nou dobândit, ér în sistem să vor formula învățătorii etice scóse din istorisire. În aplicare elevii vor pronunța vr'o judecată asupra întâmplărilor enarate, se va face vr'o paralelă între Iosif și altă persoană istorică. Lecțiunea și deslușirile date servesc spre știință și cele din urmă spre acomodare la propunerea materialului din istorie.

Se pune la ordine conform decisului din ședința premergătoare lecțiunea din geometrie a membrului Dr. P. Șpan, menită a arăta cum se se aplică în practică principiile espuie în elaboratul teoretic din aceea ședință. Șchița lecțiunei luându-se spre știință se exprimă autorului totodată mulțămirea pentru adausul acesta de bună voie la programul ședinței.

Urmăză la ordinea țilei raportul comisiunei esmise pentru censurarea raportului comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală încóce.

(Va urma.)

O rectificare.

„Voința Națională“, organul liberalilor și „Timpul“ organul conservatorilor din România, din incidentul numirii fostului protopresbiter al tractului Sibiului Simeon Popescu, de profesor la școlă normală pentru institutori din București, se cîrtă pentru un lucru care este deplin lămurit și dat publicității prin tipariu; nici unul nici altul însă nu ia act de ceea ce pot vedé tipărit negru pe alb, ci combinăză, după-cum le vine la socotelă din punct de vedere de partid, față cu actul de denumire a unei persoane, carea eri a fost agreeatul lui Sturza, ér ađi este al guvernului. Nu este adevărat ceea-ce afirmă „Voința Națională“, că adevărat „părintele Simion Popescu a fost condamnat de sinodul episcopal ortodocș din Transilvania și destituit din postul de protopop din Sibiui, pentru un tractat asupra naturei Sf Duch, pe care l'a publicat“.

Dar nici aceea nu este adevărat, ce susține negreșit dl Popescu în „Timpul“ că el ar fi fost suspendat din motive pur politice, cam de aceleași, cu cele cari au atras suspendarea părintelui Lucaciu“ pentru-că părintele Simeon Popescu a fost suspendat din postul de protopresbiter al tractului Sibiului și de paroch în Sibiui-cetate, și pus sub cercetare disciplinară din motive pur bisericesci, în urma acuzelor disciplinare, intentate contra lui, din partea comitetului și a parochianilor din Sibiui-cetate pentru abus de oficiu și pentru violarea dreptului constituțional al bisericeii ortodocșe române din Transilvania și Ungaria.

Părintele S. Popescu n'a acceptat terminarea procesului seu disciplinar, ci în cursul investigațiunei si-a dat dimisiunea, și astfel n'a putut fi nici destituit, nici eventual achitat.

Cartea d-lui Popescu „Pneuma“ nici când n'a format obiect de pertractare a Sinodului arhieresc, pentru aceea n'a fost nici destituit, nici înaintat într protopresbiter.

Cine voiesce se cunoscă cauzele, din care s'au intentat procesele disciplinare contra dlui Popescu, și stadiul în care ajunsese procesul, când dl Popescu l'a curmat prin retragerea și strămutarea sa în România, să citescă broșura „Procesul de presă“ alui Parteniu Cosma (tipărită în 1889) pag. 93—143, unde se află textual tipărite atât acusa cât și investigațiunea.

Cina comună.

„Cina comună“ și „petrecerea cu dans“ arangiate de comitetul reuniunii femeilor române din Sibiui din incidentul existenței de 12 ani a școlii de fetițe, întemeiată de numita reuniune, au avut un succes strălucit.

La cina comună au luat parte la 80 persoane din intelighința română din Sibiui, dame, d-șóre, domni și tineri, toți voioși, toți pătruși de însemnătatea actului.

În jurul dómnei presidente ocupau loc la masă dómnele din comitetul reuniunii cu soții d-lor, printre damicele își petreceau de minune tinerii.

La timpul potrivit se ridică Preacuvioșia Sa Domnul archimandrit și vicariu arhieriscopesc Dr. Ilarion Pușcariu, care cu o voce adénc simțită, toastănd pentru reuniune, dișe între altele:

Dómnelor și domnilor!

Înainte cu 12 ani damele române din Sibiui, simțind lipsa mare pentru o școlă de fetițe, în care să se dea acestora educațiune corespunzătoare timpului și împrejurărilor noastre, au avut fericita idee de a înființa o reuniune cu scop de a susține o școlă română de fetițe; această idee, realizându-se, a fost urmărită cu energia și perseveranța, ce o pôte produce numai convingerea tare, că scopul spre care tinde, este unul dintre cele mai sublime și salutare.

Problemele mari, ce se refer la binele general al societății omenesci, au trebuință pentru a fi rezolvate de timp îndelungat și la resolvirea lor e de lipsă, ca să conlucre mai multe generațiuni. Rar se întâmplă ca într'un timp relativ scurt o reuniune ca a noastră să pótă arăta rezultate atât de mănoșe. Rar se întâmplă ca și în cazul de față, că damele române din Sibiui, care au înființat reuniunea și o conduc și astăzi, după 12 ani să pótă vedea și a se bucura de rezultatul ostenelelor lor. Participănd la adunările generale ale reuniunii, ce s'au ținut dela înființarea ei până astăzi, am fost martori la serioșitatea, cu care reuniunea își îndeplinesce lucrările sale, precum și la entuziasmul, ce s'a produs totdeuna prin rezultatele îmbucurătoare.

Școlă de fetițe a reuniunii femeilor române din Sibiui se bucură astăzi de cel mai bun nume la românii de bine din toate părțile. Ea nu numai a dat și până acum instrucțiunea și educațiunea în spiritul poporului nostru român la un număr însemnat de fetițe, cari au venit aproape din toate părțile locuite de români, dară a dat impuls și a servit de model la înființarea și a altor asemenea școlé în alte părți locuite de români.

E just și cuviincios ca de astădată la împlinirea a 12 ani dela înființarea reuniunii femeilor române și a școlii române de fetițe să dăm espresiune bucuriei și recunoștinței noastre prin serbătórea această iubilară și în modul acesta, intrunindu-ne la această alésă masă un număr atât de însemnat de dame și domni. Nu ne-am întrunit aici să facem elogiuri pentru unul sau altul; ci constatând succesele strălucite de până acum să ne inspirăm și îmbărbătam cu toții spre o activitate tot mai intensivă. Cu toate acestea, onóre cui se cuvine onórea și laudă cui o merită! În fruntea reuniunii femeilor române din Sibiui stă o cunună alésă de dame, care ca comitet al reuniunii a condus și conduce reuniunea această cu o înțelepciune și tact admirabil; ca semn al recunoștinței noastre față de damele, cari fac parte în comitetul reuniunii și în special față de dómna Maria Cosma, presidenta comitetului și a reuniunii, care s'a binemeritat pentru poporul românesc, ve poftesc a ridica paharul și împreună cu mine a ura damelor române din sinul comitetului viață îndelungată și sănătate neschimbată, ca și de aci înainte să pótă continua nobila lucrare pe terenul culturai noastre naționale.

Trăescă damele din comitet! Trăescă dómna Maria Cosma, presidenta reuniunii!

Al doilea toast l'a rostit dl Parteniu Cosma.

D sa, ca bărbat de încredere în comitetul reuniunii, închină pentru „Asociațiunea transilvană“ carea, aprobând idea salutară de a înființa o școlă superióră de fete cu internat, o școlă de prima necesitate, pentru conservarea și înaintarea elementului românesc din patrie, pentru a cărei realizare se angajaseră femeile române din Sibiui nainte

de asta cu 12 ani, n'a acceptat, pânăcând femeile vor fi în stare să-și executeze întreg programul, ci ținând cont de însuflețirea, cu care întreaga românie a îmbrățișat aceea ideă sublimă, a luat ea lucrul în mână și continuând acolo unde puterile materiale ale reuninței nu ajungeau au înființat școala civilă de fete cu internat, carea împreună cu școala elementară a reuniunii formeză astăzi o școală superioară de fete, adăpostite în același edificiu imponent, un lucru de care cu drept cuvânt se pot mândri astăzi toți românii. Inchină deci, întru sănătatea președintelui comitetului „Asociațiunii”, a ilustrului bărbat George Barițiu carele cu sufletul său este în mijlocul nostru, și în sănătatea dlui vice președinte archimandrit și vicariu Ilarion Pușcariu carele se află în mijlocul nostru.

Amândouă toastele au fost primite cu mare însuflețire și cu aplauze furtunoase.

Entuziasmul crescî tot mai tare și în focul entuziasmului se încinse o horă mare și frumoasă, cu care se începî dansul. Ordinea de dans a fost:

Hora. Wals. Polca Française. Polca Mazur 1. Quadrille. Wals. Polca Française. Polca-Mazur. Romana Hațegana Polca Française. 2. Quadrille. Ardelena. Polca-Mazur. Polca-Française 3. Ruadrille. Wals. Gallop. Polca-Française. 4 Quadrille. Gallop la înfinit.

Abia în zorile zilei se termină această petrecere frumoasă, a cărui reușită se datorește în prima linie d-nei presidente Maria Cosma și dlui secretariu Dr. O. Russu.

Dorința publicului sibian este ca astfel de petreceri frumoase să se repetescă cât mai des.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român”.

De lângă Piatra-Ceții, în 28 Octobrie v., 1892. Învățătorii români gr. or. din tractul protopresbiterial al Albei-Iuliei, cari formeză subreuniunea învățătorilor din despărțământul Sas Sebeșului, a fost convocată la o adunare în școala gr. or. din Alba-Iulia pe ziua de 25 Octobrie a. c.

La toate adunările generale tractul nostru era cel mai slab reprezentat, așa încât cei 3-4 învățători, cari participau la adunări se întorceau cu rușine, auzind slabele rapoarte, ce le făcea comitetul central despre subdespărțământul din tractul nostru. Astăzi însă, onore actualului administrator protopresbiterial N. Ivan, lucrurile au luat altă direcțiune: D-sa în vara trecută, eșind prin comunele

din tract, a sistemizat salarele învățătoresci și astăzi aproape toate comunele sunt ocupate cu învățători, cari numai onore au să facă tractului nostru atât de negles în cele scolare.

Amesurat convocătorului, învățătorii în număr de 23 au participat la serviciul divin în biserica din Alba-Iulia, unde au executat cântările liturgice, așa încât rar li se va mai da ocaziune belgrădenilor să audă în biserica din Alba Iulia cântările astfel executate.

După serviciul divin, care s'a terminat cu o cuvântare bine aleasă, rostită de părintele administrator, învățătorimea în frunte cu părintele administrator s'au dus de au asistat la sântirea frumosului edificiu: cancelaria protopresbiterială, care numai d-l administrator scie câte ostenele, și jertfe l'a constatat până când în așa scurt timp l'a vădut terminat, cum este astăzi.

După prânz la 2 ore învățătorimea s'a întrunit la ședință în edificiul școlii, care ședință a durat până aproape la 6 ore seară.

Aici s'au pertractat următoarele agende:

S'a cetit hârtia comitetului central, referitoare la viitorul adunare generală;

S'a constituit de nou subreuniunea pe restul periodului, conform §-lui 26 din „Statutele reuniunii”; și

S'a dat din partea părintelui administrator unele indigitații: cum are să se propună religia, cetitul și scrisul, și comutul în școlile populare

Am plecat la această adunare cu scop de a împărtași păr. adm. că eu în decursul anului școlarului, necesitat a părăsi cariera învățătorescă, din motivul, că încă din anul trecut din modestul salariu de 250 fl. mai am o restanță aproape de 200 fl. Vădend însă frumosul număr de învățători tineri și de bună speranță, cari cu puteri unite luptă sub unul și același stindard, m'am angajat de nou la lucru, uitând cu totul de nedreptatea, ce din nepricepere ori din reavoință mi-o face comitetul parochial cu nesolvirea salariului meu învățătoresc

Un învățătoriu.

Convocare.

Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul S.-Sebeșului se va ține în 14/26 și 15/27 Novembre a. c. în comuna Miercurea, la care se invită cu totă onorea toți membrii reuniunii, precum și toți amicii și binevoitorii ca usei scolare.

Programă.

1. Sâmbătă în 14/26 Novembre la 10 ore a. m. invocarea Duchului sânt, deschiderea ședinței.
2. Constatarea membrilor prezenți.
3. Raportul comitetului central despre activitatea sa dela ultima adunare generală, dinpreună cu raportul cassariului și al bibliotecarului.
4. Alegerea unei comisiuni pentru censurarea acestor rapoarte.
5. Geografia și Istoria în cursurile I—IV, prelegeri practice din acest obiect
6. Desbatere asupra cestiunii edării unei foi pedagogice.
7. Raportul comisiunii de sub pt. 4.
8. Alegerea unui cassar al reuniunii.
9. Formarea bugetului pe anul următor.
10. Propuneri eventuale.
11. Incheierea adunării generale.

Din ședința comitetului central al reuniunii învățătorilor români gr. or. din districtul S.-Sebeșului ținută în 3 Novembre, 1892 st n.

Z. Mureșan,
președinte.

N. Todea,
secretariu I.

Varietăți.

* (Himen.) În 3/15 Novembre a. c. la 11 ore a. m. va avé loc cununia dlui Petru Drăghici prim-pretor a cercului Miercurei, cu d-șora Maria Demian în biserica gr. or. din Miercurea.

* (Procesul d-lui Dr. Vasiliu Lucaciu.) Pe baza unei telegrame, ce am primit Duminecă la procesul de presă, ce s'a pertractat Sâmbătă în Dobrițin, românii au arătat un interes deosebit; s'au adunat românii din toate părțile. Apărătoriu dlui Lucaciu, a fost dl advocat Coroian. Procesul s'a terminat la 8 ore seară. Acusatul Dr. Lucaciu a fost condamnat la un an închisore de stat și 500 fl., amândă și 49 fl. spese procesuale. Apărătoriu a înșinat recurs de nulitate.

* (Têrg de țără în Avrig.) Ministrul reg. ung. de comerț a încuviințat ca în comuna Avrig (comit Sibiu) să se țină în fie-care an în 13 Aug. un têrg de țără

Loterie.

Sâmbătă, în 12 Novembre 1892.

Budapesta: 15 45 80 6 1

Nr. 865.

[218] 1—3

CONCURS.

Pentru indeplinirea postului de paroch în parochia vacantă de a III a clasă, în sensul grațioasei rezoluțiuni consistoriale dto 29 Septembrie a. c. Nr. 6263 B. să escrie concurs nou cu termen de 30 zile dela prima publi-care în foia „Telegraful Român”.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt:

Pe lângă quartir venitele din porțiunea canonică, din birul în naturale și din stolă, cari toate la olaltă computate, după calcul mediu a celor cinci ani din urmă, dau un venit anual de 340 fl.

Doritorii de a reflecta la această parochia au să așternă suplicele de concurs adresate sinodului parochial din Șelimer instruite în sensul normelor în vigore la subsemnatul oficiu protopresbiterial în termenul des-chis.

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al Sibiiului.

În conțelegere cu comitetul parochial. Sibiu, în 21 Octobrie, 1892.

Ioan Papiu,
protopresbiter.

Nr. 586.

[220] 1—3

Edict.

Rachila Neanțu, care de 11 ani și a părăsit cu necredință pe legiuitul ei bărbat Petru Simion Dicu din Sebeș, și pribegeste în lume fără a i se sci locul ubicațiunii, în urma rezoluțiuni Preaveneratului consistoriu archidiece-san dto 18 Septembrie a. c. Nr. 4881 B. să citeză ca în termen de șese luni de zile dela prima publicare a acestui edict în „Telegraful român” să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu presbiterial, căci la din contră procesul di-voțial încaminat de bărbatul său se va pertracta și decide și în absența ei Sebeș, 22 Octobrie, 1892.

Oficiul protopresbiterial gr. or.

Ioan Tipeiu,
protopresbiter.

Nr. 164.

[219] 1—3

Edict.

Ioan Scârneciu din Dăișora cercul Cohalmului, care de șapte ani trecuți a părăsit pe legiuita lui muiere Domnica Ioan Bumnariu din Dăișora fără a se sci ubicațiunea lui sau de mai traseose, se citeză a se presenta înaintea subsemnatului oficiu în termen de 6 luni, căci la din contră procesul matrimonial urdit de muierea lui, se va pertracta și decide și în absența lui.

Cohalm, 23 Martiu, 1892.

Oficiul protopresbiterial gr. orient. al Cohalmului.

Nicolau D. Mircea,
protopresbiter.

Nr. 486.

[213] 3—3

EDICT.

Vasile Ilie Negrea din Cacova, care de 4 ani de zile și-a părăsit fără credință pe legiuita s'a soție Ana Nicolae Oni luncu tot din Cacova, se citeză ca în termen de șese (6) luni dela prima publicare a acestui edict în jurnalul „Telegraful Român” să se prezenteze înaintea subsemnatului oficiu protopresbiterial, căci la din contră procesul de despărțire intentat de soția s'a se va decide și în absența lui Sebeș, 24 August, 1892.

Oficiul protopresbiterial gr. or.

I. Tipeiu,
protopresbiter.

„ARDELEANA” institut de credit și de economii, societate pe acții în Orăștie.

Nr. 146/1892.

[215] 3

Avis.

Institutul de credit și de economii „Ardeleana” societate pe acții în Orăștie (Szászváros) piața mare Nr 2 și 4 în casele proprii, primesce depuneri spre fructificare sub următoarele condițiuni:

- a) Depuneri făcute la al căror ridicare nu se recere abdicere, cu 5%;
- b) Depuneri făcute cu condițiunea de a se anuța ridicarea lor, cu 5 1/2% și
- c) Depuneri făcute pe timp mai îndlungat, de către bisericii, școle, corporațiunii culturale ori cu scop de binefacere cu 6%.

Depuneri, ridicări sau anunțări se pot efectui și prin postă.

Orăștie, la 1 Novembre, 1892.

„Direcțiunea”.

Extract de Cognac-Quint.

Marca de scutire pentru
Extract de Cognac-Quint.

Spre a produce imediat un cognac escelent, sântos și substanțial, care nu se pôte deosebi de cognacul veritabil francez, recomand această specialitate **probată**.

Prețul pentru 1 chg. (de ajuns la 100 litri cognac) fl. 16 v. a., rec-ptul se alătură gratuit. Eu garantez pentru cel mai succes și fabricat sântos.

Cruțare de spirt

es face prin neîntrecuta mea esență de întărit vinarsul. Acăsta dă beuturi un gust plăcut și picant și se află numai la mine de vândare.

Prețul 3 fl. 50 cr. pro chg. (la 600—1000 litri inclusive mandatul de instrucțiune e

Afară de aceste specialități oferez tot felul de esențe pentru fabricarea de rum, rachiu de prune, trevere, amar și a tuturor licorurilor spirituoselor fine esistente, de oțet și oțet de vin de o calitate neîntrecută. Recepte se alătură gratis la pachete.

Lista prețurilor franco.

Pentru fabricate sântose se garanteză.

Karl Philipp Pollak,

fabrică de specialități de esențe în Praga.

Reprezentanți solidi se caută.

[107] 16—50